

วิกฤติ ร้อน-แล้ง ปี 62!!! กระทบ เกษตรกร ร้อยละ 98.38 น้ำไม่เพียงพอทำการเกษตร ผลผลิตเสียหาย ต้องซื้อน้ำทำการเกษตร ทำต้นทุนสูง

ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและพยากรณ์ทางการเกษตร (แม่โจ้โพลล์) ได้สำรวจความคิดเห็นของเกษตรกรทั่วประเทศ (ภาคเหนือ ร้อยละ 37.08 ภาคกลาง ร้อยละ 11.79 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 46.59 และภาคใต้ ร้อยละ 4.54) จำนวนทั้งสิ้น 925 ราย ระหว่างวันที่ 19 - 27 สิงหาคม 2562 ในหัวข้อ “สถานการณ์น้ำเพื่อการเกษตร...เกษตรกรไทยกับวิกฤติ ร้อน-แล้ง” มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของเกษตรกรต่อสถานการณ์น้ำเพื่อการเกษตร ผลการสำรวจพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 93.19 บอกว่าปริมาณน้ำเพื่อการเกษตรในพื้นที่มีปริมาณลดลงกว่าปีที่ผ่านมา รองลงมา ร้อยละ 4.22 มีปริมาณเท่าเดิม ร้อยละ 1.73 ไม่ทราบเกี่ยวกับปริมาณน้ำ มีเพียงร้อยละ 0.86 ที่บอกว่าปริมาณน้ำเพิ่มขึ้น

เมื่อสอบถามถึงผลกระทบจากปริมาณน้ำทางการเกษตร พบว่า ร้อยละ 98.38 ได้รับผลกระทบน้ำไม่เพียงพอ โดย อันดับ 1 บอกว่าปริมาณน้ำไม่เพียงพอทำให้ต้องลดพื้นที่ทำการเกษตรลง (ร้อยละ 71.24) อันดับ 2 ผลผลิตได้รับความเสียหาย ได้แก่ ข้าวแห้งตาย ข้าวไม่ออก เป็นต้น (ร้อยละ 63.03) อันดับ 3 ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นจากการซื้อและสูบน้ำจากแหล่งน้ำอื่นๆ (ร้อยละ 61.95) อันดับ 4 ต้องเลื่อนระยะเวลาการผลิตทางการเกษตรออกไป (ร้อยละ 46.70) อันดับ 5 ผลผลิตไม่ได้คุณภาพ ได้แก่ ปริมาณผลผลิตลดลงและขนาดผล เล็กกลง (ร้อยละ 37.62) มีเพียงร้อยละ 1.62 ที่ไม่ได้รับผลกระทบ เนื่องจากอยู่ติดกับแหล่งน้ำหรืออยู่ในเขตชลประทานที่มีน้ำเพียงพอ สำหรับการเตรียมการหรือปรับตัวต่อการแก้ไขปัญหาปริมาณน้ำไม่เพียงพอในการทำการเกษตร ได้แก่ อันดับ 1 หันไปประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตรอื่นๆ เช่น รับจ้างทั่วไป ค้าขาย (ร้อยละ 58.81) อันดับ 2 มีการขุดบ่อน้ำหรือเจาะน้ำบาดาลในพื้นที่การเกษตรของตนเอง (ร้อยละ 46.49) อันดับ 3 ปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชที่ใช้ให้น้ำน้อยหรือพืชอายุสั้นแทน (ร้อยละ 41.62) อันดับ 4 คือ ทำการเกษตรแบบผสมผสานเพื่อลดความเสี่ยง (ร้อยละ 33.49) อันดับ 5 คือ ใช้เทคโนโลยีที่ช่วยในการประหยัดน้ำ เช่น ระบบน้ำหยด (ร้อยละ 15.14)

แม้ปัจจุบันประเทศไทยจะเข้าสู่ฤดูฝน และมีพายุเข้าสู่ประเทศไทย ทำให้มีฝนตกมากขึ้นก็ตาม แต่ก็ยังเป็นเพียงช่วยทุเลาปัญหาสถานการณ์แล้งในบางพื้นที่เท่านั้น เนื่องจากยังพบว่าปริมาณน้ำในแหล่งกักเก็บน้ำขนาดใหญ่ทั่วประเทศยังคงมีปริมาณน้ำน้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งปัจจุบันภาครัฐได้มีการลงพื้นที่เพื่อสำรวจผลกระทบจากสถานการณ์ภัยแล้ง รวมถึงมีมาตรการเยียวยาช่วยเหลือเกษตรกรตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ และเงื่อนไขอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งปัญหาสถานการณ์ภัยแล้งที่เกิดขึ้น ไม่เพียงส่งผลต่อพื้นที่ทางการเกษตรเสียหาย แต่ยังกระทบต่อเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศ ซึ่งระยะยาวทั้งภาครัฐและเกษตรกรเองจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมในการรับมือต่อปัญหาภัยแล้งที่จะเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาและบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วิกฤติ ร้อน-แล้ง ปี 62!!! กระทบ เกษตรกร ร้อยละ 98.38
น้ำไม่เพียงพอทำการเกษตร ผลผลิตเสียหาย ต้องซื้อน้ำทำการเกษตร ทำต้นทุนสูง

1. ปริมาณน้ำเพื่อการเกษตรในพื้นที่ของท่านเป็นอย่างไรเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

1. ปริมาณลดลง	ร้อยละ 93.19
2. ปริมาณเท่าเดิม	ร้อยละ 4.22
3. ไม่ทราบ	ร้อยละ 1.73
4. ปริมาณเพิ่มขึ้น	ร้อยละ 0.86

2. ท่านได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ปัญหาภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วงหรือไม่ อย่างไรบ้าง

2.1 ได้รับผลกระทบ ร้อยละ 98.38

ได้แก่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

อันดับ 1 ปริมาณน้ำไม่เพียงพอทำให้ต้องลดพื้นที่ทำการเกษตรลง	ร้อยละ 71.24
อันดับ 2 ผลผลิตได้รับความเสียหาย ได้แก่ ข้าวแห้งตาย ข้าวไม่ออก	ร้อยละ 63.03
อันดับ 3 ต้นสูงการผลิตสูงขึ้นจากการซื้อและสูบน้ำจากแหล่งน้ำอื่นๆ	ร้อยละ 61.95
อันดับ 4 ต้องเลื่อนระยะเวลาการผลิตทางการเกษตรออกไป	ร้อยละ 46.70
อันดับ 5 ผลผลิตไม่ได้คุณภาพ ได้แก่ ปริมาณผลผลิตลดลงและขนาดผล	ร้อยละ 37.62

เล็กลง

2.2 ไม่ได้รับผลกระทบ ร้อยละ 1.62

โดยให้เหตุผลว่า อยู่ติดกับแหล่งน้ำและอยู่ในเขตชลประทาน

3. ท่านได้มีการเตรียมการหรือปรับตัวต่อการแก้ไขปัญหาปริมาณน้ำไม่เพียงพอในการเกษตรอย่างไรบ้าง

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

อันดับ 1 คือ หันไปประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตรอื่นๆ เช่น รับจ้างทั่วไป ค้าขาย	ร้อยละ 58.81
อันดับ 2 คือ มีการขุดบ่อน้ำหรือเจาะน้ำบาดาลในพื้นที่การเกษตรของตนเอง	ร้อยละ 46.49
อันดับ 3 คือ ปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชที่ใช้น้ำน้อยหรือพืชอายุสั้นแทน	ร้อยละ 41.62
อันดับ 4 คือ ทำการเกษตรแบบผสมผสานเพื่อลดความเสี่ยง	ร้อยละ 33.49
อันดับ 5 คือ ใช้เทคโนโลยีที่ช่วยในการประหยัดน้ำ เช่น ระบบน้ำหยด	ร้อยละ 15.14

ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ภาค

1.1 ภาคเหนือ	ร้อยละ 37.08	1.2 ภาคกลาง	ร้อยละ 11.79
1.3 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ร้อยละ 46.59	1.4 ภาคใต้	ร้อยละ 4.54

2. เพศ

2.1 เพศชาย	ร้อยละ 57.30
2.2 เพศหญิง	ร้อยละ 42.48
2.3 เพศทางเลือก	ร้อยละ 0.22

3. อายุ

3.1 ไม่เกิน 30 ปี	ร้อยละ 8.18	3.2 ระหว่าง 31-40 ปี	ร้อยละ 23.88
3.3 ระหว่าง 41-50 ปี	ร้อยละ 27.02	3.4 ระหว่าง 51-60 ปี	ร้อยละ 28.92
3.5 อายุ 61 ปี ขึ้นไป	ร้อยละ 12.00		
(อายุเฉลี่ย 47 ปี ต่ำสุด 19 ปี และสูงสุด 74 ปี)			

4. ระดับการศึกษา

4.1 ประถมศึกษา	ร้อยละ 40.76	4.2 มัธยมศึกษา	ร้อยละ 36.86
4.3 ปวช./ปวส.	ร้อยละ 7.68	4.4ปริญญาตรี	ร้อยละ 11.24
4.5 สูงกว่าปริญญาตรี	ร้อยละ 1.62	4.6 ไม่ได้เรียนหนังสือ	ร้อยละ 1.84

5. ระดับรายได้จากการเกษตรต่อปี

5.1 ไม่เกิน 20,000 บาท	ร้อยละ 17.86
5.2 ระหว่าง 20,001-30,000 บาท	ร้อยละ 16.35
5.3 ระหว่าง 30,001-40,000 บาท	ร้อยละ 16.99
5.4 ระหว่าง 40,001-50,000 บาท	ร้อยละ 12.20
5.5 50,001 บาทขึ้นไป	ร้อยละ 36.60